

PODROBNÁ INFORMACE K ROZDĚLENÍ STÁTNÍHO PODNIKU

I. Cíle a záměr

Strategickým záměrem každého státu je zabezpečit bezpečné a spolehlivé fungování kritických ICT systémů státu a tedy i jejich bezpečný provoz a s tím související ukládání a archivace dat. Trendově je navíc objem těchto dat rostoucí, zvyšuje se tedy i potřeba na ukládání dat.

Ministerstvo financí provozuje a rozvíjí řadu informačních systémů podporujících příslušné agendy dané legislativním rámcem. Ministerstvo financí má v úmyslu pro veřejnou správu zajistit poskytování vybraných interních jednotných a standardizovaných ICT služeb v oblasti finančního řízení a auditu, tj. zajistit řádný chod aplikací zajišťující finanční řízení a audit (zajistit nejefektivnější způsob optimalizace a úspory investičních a provozních prostředků). Základní platformou poskytovaných služeb jsou služby národního datového centra na principu centralizované zabezpečené služby technické infrastruktury pro provoz informačních systémů, ukládání a archivaci dat a další centralizované činnosti. I z tohoto důvodu byl v minulosti realizován záměr Ministerstva financí (MF) vybudovat provozně-technické centrum, kterým je Národní datové centrum na Vápence a v současnosti budované záložní Národní datové centrum Zeleneč.

Za účelem poskytování služeb v oblasti ICT pro potřeby veřejné správy ve výše uvedeném významu je nutné, aby Ministerstvo financí disponovalo právním subjektem, jehož jedinou náplní bude právě pro orgány státní správy zajišťovat jednotnost a standardizovanost ICT služeb ve výše uvedeném významu:

- s využitím aplikace obecné výjimky z působnosti zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), uvedené v ustanovení § 18 odst. 1 písm. e) tohoto zákona,
- se zajištěním vysoké úrovně bezpečnosti pro umístění kritických aplikací a dat veřejné správy,
- s možností zajistit rozšíření kapacit služeb ICT podle dlouhodobých potřeb orgánů veřejné správy.

Ministerstvo financí jako zakladatel STÁTNÍ TISKÁRNY CENIN, státní podnik se sídlem Praha 1, Růžová 6, č. p. 943 (dále také „STC“), navrhuje institucionální oddělení dvou základních činností STC, a to konkrétně činností v oblasti polygrafie a činností souvisejících s poskytováním IT/ICT služeb formou provozu Národního datového centra v lokalitě Na Vápence 14/915, Praha 3 (dále jen „NDC“).

STC lze podle současné podoby charakterizovat jako polygrafickou společnost zaměřenou primárně na specializovanou polygrafickou výrobu. Poskytování ICT služeb je vedlejší činností. Cílem Polygrafické výroby je zaměřit se svojí nabídkou i na komerční segment. Naopak vyčleněná ICT část bude zaměřena jen na poskytování vybraných nadstandardních ICT služeb pro veřejnou správu. Využívání služeb nového státního podniku představuje

fakultativní možnost orgánů veřejné správy, tj. i nadále budou mít tyto orgány možnost zabezpečit si IT strukturu samostatně.

Při poskytování uvedených služeb ICT pro oblast veřejné správy dojde k zajištění integrity dat, jejich důvěrnosti a dostupnosti, a to přímo ze strany státu. S ohledem na skutečnost, že záměrem Ministerstva financí je poskytovat ICT služby pouze v rámci veřejného sektoru, bude možné v konkrétních případech využívat aplikace výjimky dle ustanovení § 18 odst. 1 písm. e) zákona o veřejných zakázkách, přičemž tento postup je plně v souladu s pravidly a požadavky stanovenými vnitrostátními právními předpisy, tak i s právem EU. Pro zajištění dostatečné kapacitní potřeby Ministerstvo financí počítá s dokončením výstavby dalšího záložního datového centra. Cílem je poskytovat služby v tzv. in-house režimu po vzoru ostatních států EU¹.

II. Návrh a právní rámec řešení

MF zvažovalo různé varianty podoby útvaru zajišťujícího služby ICT (např. zřízení odštěpného závodu STC, vznik nového státního podniku a zrušení části STC, rozdělení STC na dva samostatné subjekty, založení akciové společnosti nebo přenesení na již existující akciovou společnost).

Na základě posouzení všech variant (interní sdělení Sekce 02 č.j. MF-46488/2014/6403 ze dne 6.6.2014) lze jednoznačně konstatovat, že z hlediska právního, administrativního, technického a ekonomického je nejvhodnější variantou rozdělení STC odštěpením tak, že současné STC zůstane zachováno, tj. nedojde k jeho zrušení, a dojde k založení nového státního podniku, který bude zajišťovat vybrané interní jednotné a standardizované ICT služeb v oblasti finančního řízení a auditu.

K rozdělení STC dochází na základě úpravy obsažené v zákoně o státním podniku a v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který zakotvuje obecnou úpravu rozdělení všech právnických osob, tj. i STC jako právnické osoby veřejného práva. Rozdělení státního podniku odštěpením podle § 179 odst. 3 občanského zákoníku je postup, kdy se státní podnik neruší ani nezaniká, ale vyčleněná část jeho práv a povinností přechází na nově založenou nástupnickou osobu, tj. nový státní podnik. V rámci rozdělení odštěpením a v souladu se zákonem č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, tedy dojde ke vzniku nového státního podniku. Tento záměr je plně slučitelný se zákonem o státním podniku a dalšími právními předpisy, veřejným zájmem, principy dobré správy a procesní ekonomii veřejné správy (právní rozbor této varianty je přílohou tohoto materiálu).

Při rozdělení státního podniku a aplikaci občanského zákoníku bylo využito ustanovení § 20 odst. 2 stanovující, že právnické osoby veřejného práva podléhají zákonům, podle nichž byly zřízeny, přičemž ustanovení občanského zákoníku se použijí jen tehdy, slučuje-li se to s právní povahou těchto osob. Za právnické osoby veřejného práva se považují takové právnické osoby, které zřizuje veřejná moc svým aktem (zákonem nebo individuálním aktem na základě zákonného zmocnění). Jedním z kritérií, jak diferencovat veřejnou instituci od instituce soukromé, je způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu), hledisko osoby zřizovatele (pokud je zřizovatelem instituce stát, jde o charakteristický rys pro veřejnou instituci), existence či neexistence

¹ Inspirací pro záměr Ministerstva financí byl rakouský model BRZ (Bundes Rechnen Zentrum Wien) či provoz a podpora aplikací MF a ostatních resortů ve Slovenské republice (Datacentrum Bratislava).

státního dohledu nad činností instituce a veřejný nebo soukromý účel instituce (rozhodnutí Ústavního soudu I. ÚS 260/06 ze dne 24.1.2007 jednoznačně konstatuje, že státní podnik je veřejnou institucí).

STC je právnickou osobou veřejného práva, neboť se jedná o osobu zřízenou individuálním aktem na základě zákona o státním podniku, zřizovatelem je Ministerstvo financí jako ústřední orgán státní správy, přičemž jako zakladatel rozhoduje o zásadních otázkách státního podniku, včetně dohledu prostřednictvím dozorčí rady.

S ohledem na skutečnost, že úprava občanského zákoníku (obecná úprava pro všechny právnické osoby) se slučuje s právní povahou STC, lze jednotlivá ustanovení přeměny dle OZ uplatnit i v případě STC.

III. Identifikace nového státního podniku

Vznik nového státního podniku je plánován ke dni **1. ledna 2015** a ponese název **Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s.p.** (dále jen „SPCSS“). Nový státní podnik bude založen v souladu se zákonem o státním podniku zakládací listinou a jeho zakladatelem bude MF. Sídlo zakládaného podniku se předpokládá na adrese **Na Vápence 14/915, Praha 3**.

Hlavním předmětem podnikání budou zejména následující činnosti:

- A. výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona,
- B. dodávka, rozvoj a provoz systémů informačních a komunikačních technologií a souvisejících služeb, včetně infrastruktury, která se využívá při plnění úkolů veřejné správy,
- C. provoz, dodávka a rozvoj systémů informačních a komunikačních technologií, které nakládají s citlivými daty nebo utajovanými informacemi, včetně datových registrů a datových skladů,
- D. vedení spisovny,
- E. činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence.

Obchodní majetek státního podniku, s nímž má podnik právo hospodařit při svém vzniku, tj. kmenové jmění podniku, se předpokládá ve výši 500 000 000,- Kč. S ohledem na činnost a význam tohoto podniku se předpokládá stanovení minimální výše, která musí být zachována na částku 200 000 000 Kč. Obchodní majetek nového státního podniku bude vymezen tak, aby umožňoval výrazné rozšíření kapacit služeb ICT podle dlouhodobých potřeb orgánů státní správy formou etapovitě výstavby dalšího datového centra v lokalitě Čs. Armády 435, Zeleneč.

Určení a ocenění celkového majetku státu, s nímž bude mít SPCSS právo hospodařit, bude finálně stanoveno v zakládací listině. Nejvýznamnější majetek představuje tzv. určený majetek, neboť státní podnik s ním nemůže libovolně nakládat, ale jeho dispozice je vázána na zákonné podmínky (souhlas zakladatele, omezená možnost odejmутí v průběhu podnikatelské činnosti podniku). Soupis předpokládaného určeného majetku je přílohou č.1 tohoto materiálu a obsahuje vstupní účetní cenu určeného majetku v Kč ke

dni 1.6.2014. Konkrétní a přesné ocenění majetku bude stanoveno v souladu s ustanovením § 4 odst. 3 písm. e) zákona o státním podniku.

Organizační struktura se předpokládá stejná, jako je tomu v případě STC. Orgány SPCSS budou tvořeny generálním ředitelem, jako statutárním orgánem, a dozorčí radou, jako kontrolním orgánem. Návrh organizační struktury je přílohou č. 2 tohoto materiálu. MF má v úmyslu vyvolat změnu zákona o státním podniku, který by umožnil vznik dalších orgánů podniku (např. výbor pro audit).

Ministerstvo financí jako zakladatel nového státního podniku zajistí informování odborového orgánu v souladu s ustanovením § 7 odst. 5 zákona o státním podniku. Dále bude dodržen postup v souladu s ustanovením § 180 občanského zákoníku a § 339 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, tak aby došlo k řádnému převedení pracovním míst z STC na nový státní podnik.